

- **účetování**
příznány hrubé mzdy 100 000 Kč 521 331 ID

- **sociální a zdravotní pojištění**

- systém sociálního a zdravotního pojištění byl zřízen v roce 1993
- **zdravotní pojištění**
  - peněžní prostředky vybírají zdravotní pojišťovny
  - každý člověk musí být u nějaké zdravotní pojišťovny registrován
  - příklady ZP – VZP, Vojenská ZP, ZP ministerstva vnitra, Zaměstnanecká pojišťovna Škoda,...
  - zdravotní pojišťovnu lze změnit pouze 1x ročně vždy k 1. 1.
  - narozené dítě se automaticky stává pojištěncem té zdravotní pojišťovny, u které je registrována matka a změna je možná po přidělení rodného čísla
  - ze zdravotního pojištění jsou hrazeny léky, lékařská péče, základní lékařské úkony (např. operace), apod.
  - plátcí ZP
    - zaměstnanci – 4,5 % z hrubé mzdy (+ případné zaměstnanecké výhody)
    - zaměstnavatelé – 9 % z objemu hrubých mezd (+ případné zaměstnanecké výhody)
    - OSVČ
    - stát – za děti, studenty, důchodce,...
    - OBZP – platí si ho sami
- **sociální pojištění**
  - peněžní prostředky vybírá Česká správa sociálního zabezpečení (městská nebo okresní)
  - skládá se z:
    - nemocenského pojištění – financuje se výplata dávek nemocenského pojištění
    - důchodového pojištění – financuje se výplata starobních, sirotčích a invalidních důchodů
    - příspěvku na státní politiku zaměstnanosti – financuje se chod úřadů práce, podpory v nezaměstnanosti,...
  - plátcí SP
    - zaměstnanci – 6,5 % z hrubé mzdy (+ případné zaměstnanecké výhody)
    - zaměstnavatelé – 25 % z objemu všech hrubých mezd (+ případné zaměstnanecké výhody)
(dobrovolně mohou platit 26 %, pokud jsou tzv. malá organizace (do 25 zaměstnanců), která se k tomuto přihlásila – pak má nárok na refundaci ½ příznávaných náhrad za dočasnou PN)
    - OSVČ
- celkově se tedy odvádí 13,5 % na ZP a 31,5 % (popř. 32,5 %) na SP
- k evidenci SP a ZP slouží účet 336 – Zúčtování s institucemi sociálního a zdravotního pojištění
- účet 336 má v případě plateb pasivní zůstatek, v případě přeplatku zůstatek aktivní
- k tomuto účtu se vede analytická evidence
  - 336.1 – např. ZP
  - 336.2 – např. SP
- může být zavedena i další analytika podle různých zdravotních pojišťoven (např. 336.11 – VZP)
- u zaměstnanců se ZP a SP strhává ze mzdy (účet 331 – Zaměstnanci)
- u zaměstnavatelů vchází ZP a SP do nákladů (účet 524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění)
- vyměřovací základ pojistného se zvyšuje v případě, že zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci různá nepeněžní plnění (např. mobil, služební auto používané i pro osobní účely – min. 1 000 Kč dle zákona o dani z příjmů, přechodné ubytování nebo penzijní připojištění)
- účtuje se vždy o dvou účetních případech – o předpisu a úhradě
- **účetování**

ZP za zaměstnance	2 500 Kč	331	336.1	ID
SP za zaměstnance	3 200 Kč	331	336.2	ID
ZP za zaměstnavatele	9 000 Kč	524	336.1	ID
SP za zaměstnavatele	25 000 Kč	524	336.2	ID
úhrada ZP	11 500 Kč	336.1	221	VBÚ
úhrada SP	28 200 Kč	336.2	221	VBÚ

- **zdanění**

- zaměstnanci je každý měsíc srážena ze mzdy tzv. záloha na daň z příjmů FO ze závislé činnosti nebo tzv. srážková daň (podle výše hrubé mzdy nebo podepsání Prohlášení poplatníka)
- daň odvádí zaměstnavatel a vzniká mu tak závazek vůči FÚ na účtu 342 – Ostatní přímé daně
- poplatníkem je zaměstnanec, plátcem je zaměstnavatel